

# МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

## ИНФОРМАЦИЯ

### ОТ НОНА КАРАДЖОВА - МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

**ОТНОСНО:** състоянието на водите, зарегулирани в комплексните и значими язовири към 31 юли 2009 година

Министърът на околната среда и водите съгласно изискванията на Закона за водите определя реда и начина за използване на водите на комплексните и значими язовири, определени с приложение №1 към чл.13 т.1. В Министерство на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в язовирите на базата на ежедневната информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях.

Съгласно приложение №1 към чл.13 т.1 от Закона за водите комплексните и значими язовири са 52 броя със сума на общите им обеми 6 603,49 млн. м<sup>3</sup>, която представлява 85,13 % от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири. За 41 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 357,2 млн.м<sup>3</sup> се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им през годината. За 48 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 561,18 млн. м<sup>3</sup> се изготвят месечни графици, с които на основата на актуализирана информация се определят водни обеми за ползване от различните водопотребители. В месечните графици допълнително се включва язовир "Бели Искър", който е извън списъка по приложение №1 към чл.13 т.1 към Закона за водите, но е част от водостопанска система "Искър" и осигурява водоснабдяването на част от столицата.

В годишният график не са включени по различни съображения язовирите "Беглика", "Тошков Чарк", "Еница", "Калин", "Карагьол", "Кричим", "Розов кладенец", "Чаира" и "Мандра". Язовирите "Беглика" и "Тошков Чарк", тъй като не могат да се разглеждат косвено в обема на яз. "Голям Беглик", а са част от водостопанската му система. Язовир "Еница", който се пълни чрез две помпени станции от р.Искър при с.Чомаковци и с.Лепица при необходимост. През напоителния сезон се подава вода без да се пълни, като през останалия период е празен. Язовирите "Калин" и "Карагьол" - изпълняват ролята на сезонни изравнители за осигуряване на питейното водоснабдяване на гр.Дупница, населени места от общините Рила и Кочериново и в началото на пълноводието са с минимални обеми. Язовир "Кричим" изпълнява ролята на долен изравнител на ВЕЦ – ПАВЕЦ "Орфей" и поради малкия му обем режимът му зависи изключително от режима на язовир "Въча". Язовирите "Кокаляне" и "Панчарево" - участват с обемите си и собствения приток в баланса на водостопанска система "Искър" и не могат да бъдат разглеждани самостоятелно. Язовир "Розов кладенец", тъй като служи като охладително езеро на ТЕЦ "Марица Изток 3" и баланс на водите му не се прави. Язовир "Чаира" работи съвместно с яз. "Белмекен" като допълнителен обем и служи за аварийен резерв на електроенергийната система. Язовир "Мандра" е включен в списъка по приложение №1 към чл.13 т.1 към Закона за водите с ДВ брой 36 от 04.04.2008 г. и още няма необходимата информация. В месечните графици се включват язовирите "Кокаляне", "Панчарево" като част от водостопанска система "Искър", "Калин", "Карагьол", "Мандра", язовир "Чаира" се включва в баланса на язовир яз. "Белмекен".

Обобщени данни за състоянието на водите на 43 броя комплексни и значими язовири се съдържат в приложение №1 към Информацията. Сумата от наличните в тях завърени обеми към 31 юли 2009 година е 4 738,7 млн.м<sup>3</sup> и представлява 74,43 на сто от сумата на общите им обеми. На същата дата през 2008 година този процент е 73,40.

Към 31 юли 2009 година в сравнение със същата дата на 2008 година в язовирите "Искър", "Рабиша", "Огоста", "Среченска бара", "Сопот", "Ал. Стамболийски", "Белмекен – Чаира", "Тополница", "Голям Беглик" и "Широка поляна", "Батак", "Доспат", "Въча", "Кърджали" и "Студен кладенец"

завиреният обем е по-голям, в язовирите "Г.Дъбник", "Йовковци", "Тича", "Г. Трайков", "Камчия", "Ясна поляна", "Копринка", "Жребчево", "Асеновец", "Домлян", "Пясъчник", "Тракиец", "Ивайловград" и "Дяково" наличния обем е по-малък, а в останалите язовири обемът се е почти същия.

В сравнение с 30 юни 2009 година завиреният обем в половината от язовирите е приблизително същия, в язовирите "Искър", "Огоста", "Ал. Стамболийски", "Доспат", "Кърджали" и "Ивайловград" завиреният обем е по-голям, а в язовирите "Йовковци", "Ястребино", "Тича", "Г. Трайков", "Копринка", "Жребчево", "Белмекан – Чайра", "Тополница", "Домлян", "Пясъчник", "Батак", "Въча", "Тракиец", "Студен кладенец" и "Мандра" завиреният обем е по-малък.

За периода 01.07.2009 - 31.07.2009 г. наличният завирен обем в язовирите е намалял с 222,59 млн.м<sup>3</sup>.

През месец юли притокът към яз. "Искър" е в размер на 25,039 млн.м<sup>3</sup>. Наличният му обем на 31 юли е 576,721млн.м<sup>3</sup>. На същата дата през 2008 година е бил 539,221 млн.м<sup>3</sup>, а през 2007 година е бил 559,077 млн.м<sup>3</sup>. За питейно водоснабдяване на столицата са подадени 13,875 млн.м<sup>3</sup> вода, от които чрез малката турбина на ВЕЦ "Пасарел" (към пречиствателна станция за питейни води "Панчарево") 5,898 млн.м<sup>3</sup> и по водопровод "Искър" (към пречиствателна станция за питейни води "Бистрица") – 7,976 млн. м<sup>3</sup> вода, като разрешеният общ лимит за месец юли съгласно утвърдения график е 12,690 млн. м<sup>3</sup> вода.

През месец юли 2009 година притокът в яз. "Панчарево" е 6,701 млн.м<sup>3</sup> и е формиран от собствения водосбор, валежи и водите преработени от ВЕЦ "Кокаляне". Общият разход на вода е 6,193 млн.м<sup>3</sup>, от които за промишлено водоснабдяване на "Кремиковци"-АД и на столичната промишленост са ползвани 2,247 млн.м<sup>3</sup>. През преливника са прелели 3,197 млн.м<sup>3</sup>, а през основния изпускател и дренажите – 0,412 млн.м<sup>3</sup> вода. Наличният обем в язовира на 31 юли 2009 година е 5,666 млн.м<sup>3</sup>.

На 31 юли обемът на язовир "Бели Искър" е 14,000 млн.м<sup>3</sup>. За питейно – битово водоснабдяване и производство на електроенергия по водопровод "Рила-София" през месеца са разрешени общо 4,870 млн.м<sup>3</sup>. Общият разход на вода е 4,903 млн.м<sup>3</sup>.

През месец юли са правени изменения на утвърдения график за използване водите на комплексните и значими язовири по искане на водоползватели за осъществяване на възможности за извършване на строително-монтажни в коритото на р. Арда в границите на гр. Кърджали и ремонтни работи на ВЕЦ "Кокаляне" и ВЕЦ "Девин".

От комплексните и значими язовири по Приложение № 1 към чл. 13 от Закона за водите язовирите с питейно-битово предназначение са "Искър", "Среченска бара", "Христо Смирненски", "Йовковци", "Тича", "Камчия", "Ясна поляна", "Асеновец", "Боровица", "Студена" и "Дяково", като допълнително се следи и яз. "Бели Искър", който осигурява водоснабдяването на част от столицата.

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 31 юли 2009 г. е 1 247,2 млн. м<sup>3</sup>, което е 83,0 % от общия им обем. Степента им на напълване е както следва: яз. "Искър" – 88,0 %, яз. "Бели Искър" - 91,5 %, яз. "Среченска бара" – 99,4 %, яз. "Христо Смирненски" – 76,9 %, яз. "Йовковци" – 88,4 %, "Тича" – 69,0 %, яз. "Камчия" – 90,2 %, яз. "Ясна поляна" – 63,4 %, яз. "Асеновец" – 68,4 %, яз. "Боровица" – 98,5%, яз. "Студена" – 83,3 % и "Дяково" – 65,4 %.

Процентът на запълване на обема на язовирите с основно предназначение питейно-битово водоснабдяване през месец юли е 83,0 % и е по-нисък с 2,0 % спрямо обема им в края на месец юни 2009 г.

Наличните зарегулирани обеми към 31 юли 2009 г. в язовирите с приоритетно предназначение питейно-битово водоснабдяване са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите през следващите месеци.

От получените данни за сумарния регистриран приток от водосбора на наблюдаваните язовири за изминалите седем месеца може да се направи следната приблизителна оценка. С приток за условията на:

- влажна година (обезпеченост 25%) са язовирите "Сопот", "Доспат" и "Въча";
- средна година (обезпеченост 50%) са язовирите "Искър", "Кула", "Йовковци", "Ясна поляна", "Белмекен", "Домлян", "Пясъчник", "Голям Беглик" и "Кърджали";
- средно суха година (обезпеченост 75%) са язовирите "Рабиша", "Ястребино", "Копринка", "Тополница", "Батак", "Студен кладенец" и "Ивайловград";
- много суха година (обезпеченост 95%) са язовирите "Огняново", "Огоста", "Среченска бара", "Горни Дъбник", "Ал.Стамболийски", "Хр. Смирненски", "Съединение", "Бели Лом", "Тича", "Георги Трайков", "Камчия", "Порой", "Ахелой", "Жребчево", "Малко Шарково", "Асеновец", "Тракиец", "Боровица", "Студена", "Пчелина" и "Дяково".

През следващите месеци ще продължи контролиране на наличните обеми в язовирите и при необходимост, ще се предприемат своевременно мерки за осигуряване на нормално преминаване на високи води от интензивни валежи.

Към момента няма критично ниски и критично високи нива на комплексни и значими язовири в страната. Наличните зарегулирани обеми в края на месец юли в язовирите с приоритетно предназначение за питейно-битово водоснабдяване, напояване и производство на електроенергия са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите.

#### **ПРИЛОЖЕНИЕ:**

1. **Приложение №1** - Таблица с обобщени данни за състоянието на водите, зарегулирани в язовирите към 31 юли 2009 година.
2. **Приложение №2** - Сравнителна таблица за наличните обеми в комплексните и значими язовири за питейно-битово водоснабдяване през юли в периода от 2009 до 2001 година.

**НОНА КАРАДЖОВА**

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

